

„Edinost“

z naša enkrat na dan, razun sedelj in
prijaznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odra.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo pomembne številke po 6 stotink (3 nč.); liven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 470.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V „Edinosti“ je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana. Osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje listerov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nad-tr.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gošnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Nаша gospodarska organizacija.

(Dopis.)

I.

V svoji obnemogli jezi nad tem, da je g. dr. Šusteršič izpodletela »rodoljubna« namera, izključiti slovenske liberalce iz vkupnosti slovenskih in hrvatskih poslancev, maha ljubljanski list »Slovenec« sedaj po tržaških Slovencih in njihovem glasilu, kakor da so oni zakrivali blamažo dra. Šusteršiča.

Perfidnost njegovih napadov je taka, da res ne zasluđuje odgovora; no, ker završuje vse svoje napade z očitanjem, da se v Trstu nič ne deluje socialno, da se nič ni storilo za gospodarsko organizacijo, zlasti da se ni ustanovilo gospodarskih društev, treba stvar nekoliko pojasniti, ne radi »Slovenca«, temveč radi slovenske javnosti, katera bi lahko mislila, da mi v Trstu res še vedno spimo.

Naša gospodarska organizacija morda res ni še tako popolna, kakor bi to bilo želeli, toda le nepoznanje naših razmer, ali pa zlohotno zavijanje resnice more Tržačnom očitati, da niso na gospodarskem polju nič storili.

Da se slov. javnost prepriča, koliko vere gre »vernemu« »Slovencu«, hočemo na kratko našteti gospodarska društva, poslušajoča v Trstu in v najbližnji okolici istrski.

1. Gospodarsko društvo v Šklednju (zadruga ustanovljena l. 1880);
 2. Obrtniško in konsumno društvo v Šklednju (zadr. ust. l. 1899);
 3. Obrtniško pos. in konsumno društvo v Šklednju (zadr. ust. l. 1900).
- V samem Šklednju (trž. okolica) posluđuje torej tri gospodarska društva, ki delujejo ob enem tudi kakor posojilnice s precejšnjim uspehom.
4. Obrtniško društvo v Barkovljah (trž. okolica) (zadruga ust. l. 1883);
 5. Gospodarsko društvo na Frdeniči (pri sv. Ivanu v tržaški okolici) (zadr. ust. l. 1890.);
 6. Sv. Ivansko konsumno društvo (pri sv. Ivanu v tržaški okolici) (zadr. ustanovljena l. 1896.);
 7. Rojansko posojilno in konsumno društvo (v Rojanu v trž. okolici) (zadr. ust. l. 1891.);
 8. Konsumno in posojilno društvo v sv. Križu (tržaška okolica) (zadruga ustanovljena l. 1897.);

9. Obrtniško društvo pri sv. M. M. spodnji (trž. okolica) (zadruga ustanovljena l. 1898.);

10. Konsumno društvo v Lonjerji (trž. okolica) (zadruga ustanovljena l. 1896.);

11. Gospodarsko podporno društvo v Trebčah (trž. okolica) (zadruga ustanovljena l. 1900.);

12. Gospodarsko društvo na Kontovelju (tržaška okolica) (zadruga ustanovljena leta 1900.);

13. Posojilno in konsumno društvo Opčine (tržaška okolica) (zadruga ustanovljena leta 1900.);

14. Tržaška posojilnica in hranilec (zadr. ust. leta 1891.);

15. Delavsko konsumno društvo pri sv. Jakobu v Trstu (zadruga ustanovljena leta 1899.);

V Trstu in okolici je torej nič manje nego 15 gospodarskih zadrug in je skoraj ni vasi, katera ne bi imela v sajeno, nekatere pa po dve in celo po tri.

Od teh imajo zadruge v Barkovljah, na Frdeniči, pri sv. Ivanu, v Rojanu, v sv. Križu, pri sv. M. M. spodnji, v Lonjerji, v Trebčah, na Kontovelju, na Opčinah in pri sv. Jakobu svoje lastne krème, kjer se večinoma toči domači pridelok in se dajejo udom predplačila, odnosno posojila na vino, a društvi v Barkovljah in v Lonjerji imata svoji lastni hiši (»narodni dom«).

Tržaška posojilnica pa je zavod, ki se lahko meri z najboljšimi zavodi te vrste. Njen denarni promet je iznašal lasko leto skoraj 6 milijonov kron.

Mej gospodarska društva moramo nadalje šteti tudi ona, ki sieer niso zadruge, a imajo tudi namen pospeševati gospodarske koristi svojih členov, in to so:

16. Kmetijska družba za Trst in okolico.

Ta družba, ki je bila ustanovljena pred malo leti, ni niti e. kr., niti ni tako srečna kakor druge gospodarske zveze, da bi si pridobila pri vladi »politične koneesije« v obliki lepih tisočakov, temveč mora delovati s pripevki svojih členov in s kakim stotakom, ki ga vrže iz milosti vlada, a vkljub temu deluje po svojih skromnih močeh s precejšnjim uspehom in ima že več lastnih trtnic.

V njenem zmišlu delujejo sledeče podružnice:

kakor človek iz fizičnega sveta. Individuum, drugi svet, — vse to so pojmi tvoje fizične uredbe. In ti ne moreš drugače! Baš zato ti ne morem razjasniti popolnoma. Dokler si namreč živ, si navezan na fizične zakone in na svoje misli, — a radi tega bi nikakor ne mogel pojmiti pravega stanja. Baš zato je mogoče, da me ne vidiš v prejšnjem fizičnem pojavu.

»No — obstojiš li res?«

»Rekla sem ti, da obstojim — evo tukaj od tebe!«

»No — a neodvisno od mene?«

»Zopet človeško vprašanje! A ne bi ti niti hasnilo, razlagati ti drugače. Res somnambulnem stanju mogel bi izvedeti vse. A v kako korist? Spomine na to ne bi mogel prenesti v zemsko stanje, a v kolikor bi mogel, ne bi zopet imel umnih pomočij, da to izraziš in da si predstaviš, ker tvoj razum, navezan na psihologijo in fizične močgane, more izreči le ono, za kar je sposoben, — a to je najmanjši del tega fizičnega sveta, kateri mu pripada in ker mu ga priobčuje popolnoma po svoje petero nepopolnih revnih čutil.

»Torej vendar — ti si na drugem svetu — a da te jaz vidim — treba je le mojega sodelovanja!«

17. V Rojanu.

18. V Lonjerju,

19. Na Proseku,

20. V sv. Križu in

21. V Bazovici.

Važen faktor v gospodarski organizaciji okoličanskega kmetijstva so nadalje zavarovalnice za živino, ki so bile vse ustanovljene še le pred dvema ali tremi leti in katerih je menda po ostalih slov. deželah le minimalno število. Do danes delujejo sledeče zavarovalnice:

22. pri sv. Ivanu,

23. v Lonjerju,

24. na Opčinah,

25. v sv. Križu in

26. v Bazovici.

Namerava se še ustanovljenje mlekarških zadrug po tržaški okolici, v kateri namen je tržaška posojilnica določila nagradotisti zadrugi, ki bi se prva osnovala.

Naše narodno delavstvo je združeno in organizirano v dveh delavskih društvih in sieer v

27. delavskem podpornem društvu in

28. tržaškem branem in podpornem društvu.

Ti dve društvi sta enakoveljavni okrajnim bolniškim blagajnam in štejeti več tisoč členov.

A s tem ni še završena vrsta naših gospodarskih in narodnogospodarskih društev. Sem treba šteti tudi naša pogrebna društva, katera imajo namen svojim členom v kritičnejših momentih dajati podpore v pokritje nujnih in neizogibnih stroškov v slučaju smrti. Nekatera teh društev so si že prihranila male zaklade, iz katerih dajejo svojim členom tudi posojila.

Taka pogrebna društva imamo

29. pri sv. Ivanu,

30. na Opčinah,

31. v Barkovljah,

32. v Rocolu,

33. pri sv. M. M. spodnji,

34. v Lonjerju in

35. v Rojanu.

Nedostatna je še organizacija našega trgovskega stanja, kar se razlaga deloma s tem, da je bilo dosedaj sploh le malo trgovcev, ki so se priznavali k slovenski narodnosti. Toda tudi v tem oziru se obračajo stvari na

»Ti vedno enako! Prvo — drugo — tretje to so pojmi tvojih možgan. Treba le, da me vprašaš, koliko kilometrov je oddaljen ta drugi svet — ali, je-li je zgoraj ali zdolaj — in tako dalje! Ne povprašuj po tem. Svet je le eden — in baš zato je mogoče, da sem čuvala svojo voljo za fizični stadij tega sveta v tvojem realnem pojavu — v tvojih možganih, naloživši ti, da me še nadalje gledaš, spominjaš se, ljubiš, čutiš...«

»Ta čin ali bolji del moje volje more se pojaviti v fizičnem svetu, neodvisno od mojega fizičnega pojava in njegovega trajanja, baš kakor se more naprimer povzročiti na neorganskem predmetu človeški glas, in fonograf bo dajal poleteti one besede, one zvoke, katerih prvotno grlo je že davno prenehalo. Slednjič ti je vse isto in eno — bilo ljudska volja bilo ono, kar imenujete električno silo, — vse — je volja. In kakor potrebujete kakšen stroj, da ohranite zvok te ali one besede, tako sem morala tudi jaz, polastiti se tvojih možgan, da se morem pojaviti v fizičnem svetu.«

»Ali ti delaš več, nego — da se mi le javiš!« posegel sem jej v govor.

»V stanju, v katero sem te postavila in v katerem se približuješ svetu, ki je nad periferijo tvojih fizičnih čutil, — v tem stanju

bolje in pred kratkim so trgovski pomočniki ustanovili

36. trgovsko izobraževalno društvo, katero ima nadomestovati in deloma že nadomestuje trgovski mladini to, za kar skrbi druge vlada ali pa trgovske zbornice, namreč trgovsko šolo.

Večina teh društev je nastala še le v zadnjih 5 ali 6 letih, a samih zadrug je bilo ustanovljeno v zadnjih 3 letih nič manj nego devet. Kmetijstvo pa sploh do zadnjih časov ni imelo nikake organizacije in je torej ustanovitev kmetijske družbe, njenih podružnic in zavarovalnic za živino izključna zasluga sedaj delujočih rodoljubov.

Nisem to povdarjal, da morda pohvalim te rodoljube, a potrebno je bilo vendar konstatirati, da se je v zadnjih šestih, sedmih letih storilo na socialnem polju v Trstu in okolici ne same razmerno, temveč menda tudi absolutno več nego v katerem si bodi kraju na Slovenskem.

V izkazu društev pogrešal bo morda »Slovenec« eno vrsto društev, katero smatra on menda za edino pravo gospodarsko organizacijo, namreč ona glasovita »konsumna« društva z lastno prodajalnico.

Tu naj znajo gospodje okolu »Slovenca«, da smo mi v okolici imeli združene prodajalnice (v Barkovljah, Rojanu, pri sv. M. M. spod. itd.) že takrat, ko se »Slovenčevim« socialnim politikarjem še sanjalo ni o konsumnih društvih. Skušnje pa so nas izučile, da take združene prodajalnice iz raznih razlogov, katere naštejemo morda o kaki prihodnji priložnosti, nikakor ne morejo konkurirati s trgovci po poklicu, in vsled tega so vsa društva opustila svoje prodajalnice.

Eden glavnih razlogov je bil ta, da ni bilo mogoče najti ljudi, ki bi bili lahko žrtvovali ves svoj čas nadzorovanju poslovanja v prodajalnici; od naših duhovnikov pa mi na Primorskem nikakor ne zahtevamo, da bi oni morda s predpisanom obdani prodajali na drobno cibebe, poper, petjot itd. ter da bi se vkvvarjali s fakturami, tovornimi listi, cenilniki itd. Mi svojo duhovščino previsoko spoštujemo, da bi jej odkazovali tako vlogo; v naši narodni organizaciji zavzemajo narodni duhovniki veliko važnega mesta: mi v njih častimo svoje narodne voditelje in le želimo, da bi oni tudi v bodoče v sporazumljenju s posvetno inteligencijo posvečevali svoje duševne moči v odst. v našega tla-

je možno, da izvršim s pomočjo tvojih meni danih možganov, — ah — mogoče je še več, nego to!«

»Kaj?«

»Ne vprašuj več! — Tvojemu razumu so meje ozke. Daj, pusti te težke misli, vse to ti prihaja od tistih tvojih nesrečnih knjig. Poljubi me raje!«

In ugasnila je svečo. Skozi okno, ki ni bilo zaprto z zastorom, se je zlit širok bled val mesečnine in pokazalo se je vedro zimsko nebo svojo bledo modrino in malimi brezbojnimi zvezdami. Ob robu gozda so se lesketali diamantni robovi ivja, a v nasprotnem kotu sobe se je rudečilo in žarilo od toplega velikega ognja v kaminu, ter plamen je segal daleč naokoli, obroblijačo s svojo svetlobo njene nožice, iztegnjene po medvedji koži. Spustil sem se na tla in obsul s poljubi to bojno drobno lepoto.

Zjutraj sem se, zleknjen pred naslonjačem, prebudil na istem mestu od solnčnega žarka, ki mi je silil v lice. Nje ni bilo več poleg mene. Na medvedji koži sem našel le raztresene bisere, katere je vedno nosila za vratom. (Pride še.)

PODLISTEK 16

Notturmo.

Spisal: Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel: Radi.

»Ali — ah — tedaj nisi — nego-li fantom — si le dete moje donišljive mojih živcev!« sem vskliknil ves razočaran.

»Tedaj si vizija — halucinacija, — a jaz sem blazen!«

»Ah — kaj govoriš?! Fantom, kateri Ti daje evetljice, kateri ti piše, — jeli to torej vizija? Jaz sem ista, popolnoma ista, katera in kakoršna sem bila za časa življenja v tvoji duši, — še več — sedaj sem ona, katera sem bila, ker v stanju, v katero te postavljam s svojo in tvojo voljo, ni zate več meje, da ne vidiš vsega pojava, mojega, pa baš zato s pomočjo tvoje volje morem vse enako delati v fizičnem svetu, kakor prej.«

»No dobro, — ali to vendar ni ono, kar jaz vidim in kar človek želi. To ni začetek tvoje individualnosti v pravem pomenu besede. Slednjič le delovanje moje duše — mojih možgan, — a kadar nehajo oni, nehaš tudi ti. Rad bi znal, obstojiš-li kakor individuum na drugem svetu, je-li si brezsmrtna — kako — kaj?«

»Vprašuješ me, kakor moreš vpraševati

ženega naroda na političnem in gospodarskem polju, prodajo krompirja, popra itd. pa radi prepuščamo mi in oni drugim, ki imajo v tem več prakse.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 11. februarja 1901.

O položaju. Nepriznava gladka izvolitev predsedništva — to je bila prava senca — v zadnji seji zbornice poslancev je padla kakor svitel žarek v temno noč. Ljudje, bolj nagajeni k optimizmu, so se že veselili, češ: zdaj se prične jasnosti. Ali vse kaže, da se pripravlja za viharje. Z Dunaja prihaja namreč vest, da se nekaj pripravlja, na kar ne bi bil nihče mislil: nemški liberalni poslanci s Češke so v strahu pred radikali že tako temeljito zgubili sleherno samostalnost, da hočejo izstopiti iz nemške nastopne stranke in se očito vreči v Schönererjevo naročje. Nemška levica je torej popolnoma radikalizirana. To je dejstvo, na katerem se nič ne spreminja, naj se je že to zgodilo iz srčnega nagiba, ali pa iz strahu pred vsemoznim Schönerer je gospodar situacije, njegova volja bo zapoved. A ta njegova volja je ravnokar izdala vernim hlapcem ukaz, da morajo zahtevati dvojno, kar mora dovesti do viharjev, ki gotovo nevesmiljeno raznese vse nade v delovanje parlamenta, ako se nemške stranke zavzamejo za to. In zavzamejo se gotovo, ker se bodo morale. Saj je Jurij Schönerer gospodar situacije! Zahtevi, na kateri mislimo, sti: uzakonjenje nemščine državnim jezikom in določilo, da predsedništvo nenemških spisov, predlogov, interpelacij ne sme vsprejemati. O tej poslednji zahtevi — tako se glasi neka dunajska vest — se vrše pogajanja med predsednikom zbornice in ministerskim predsednikom ter raznimi voditelji strank. To priča pač, kako resni je smatrati zahteve gosp. Jurija Schönererja. Mož je gospodar situacije na nemški strani: tudi najzmernejši se pokore njegovi volji. To je signatura položaja. Kako hitro se je zopet svitil žarek izgubil za oblake!

O razkolu slovenske delegacije na Dunaju piše sušički »Novi list«, torej povsem konservativen list:

»V kolikor se more videti, nikdo ne pritrja dr. Sušteršiču, ker se mu je posrečilo prepričati, da se slovenski in hrvaški poslanci niso združili v enem klubu. Organ klerikalcev »Slovenec« piše lepo in se dobro brani. Oni so angažirani v stvari in borbi s strastjo in razvnetostjo, z bok česar se jim je težko brzdati; ali kdor od daleč motri stvar, temu se zdi, da naj bi se kranjske zadeve ostavile na Kranjskem in da so se Dunaju morali prizadevati vsi hrvaški in slovenski poslanci, da sestavijo jedno politično grupo, v kateri bi moralo vsako drugo načelo odstopiti pred principom, da slovensko in hrvaško pleme v monarhiji želi rešiti si jezik in plemensko individualnost in da želi, da se čim prej združi s Hrvatsko. Gospod dr. Sušteršič pa je na Dunaju predpostavil svoje klerikalno narodno stališče, da si — kakor smo rekli že stokrat — kranjskega klerikalizma in liberalizma ne jemljemo resno. Niti liberali niso taki brezbožni, niti klerikali taki pobožni, kakoršne se kažejo. Slovenci so krščanski in pobožen narod. Ti ideji, zanešeni od zunaj, a ne prekuhani, služijo kakor pretveza in sredstvo za mejsebojno bratsko cepljenje in nič drugega.«

Zagrebski »Obzor«, o katerem pač ne bo nikdo trdil, da je liberalen list — saj je glasnik onih idej, katerih nositelj je veliki biskup Strossmayer — piše mej drugim:

»Sledeči prigovorom pred ustanovitvijo tega kluba (hrvaško-slovenskega) moramo priznati, da nismo mogli najti, da bi bil naveden le eden sam lekolikaj razumljiv in opravičen razlog proti skupnosti kluba hrvaških in slovenskih poslancev v državnem zboru, dočim je razlogov za tako skupnost toliko in takih, da se vsakomu se svojo številnostjo in opravičenostjo usiljujejo tako, da je res pravo čudo, kako da se ne uvideva da se uprav ničesar tako važnega ne da navesti proti tem razlogom. Priznati moramo odkrito, da se nam čudno zdi, kadar nasprotniki skupnosti kluba vseh hrvaških in slovenskih poslancev kakor namišljeni argument proti temu klubu navajajo namišljeno neiskrenost slovenskih liberalcev o naglašanju krščanskega stališča, kakor jedne od točk skupnosti in skupnem hrvaško-slovenskem klubu združenih hrvaških in slovenskih poslancev. Ob taki argumentaciji se bi

se sploh moglo misliti na kakoršno koli skupnost v parlamentarnem delovanju ter bi bilo v obče vsako skupno delovanje nemogoče. kajti ni je lažlje stvari, nego koga sumničiti radi neiskrenosti.«

Tem emanacijam, katere smo navlašč vzeli iz notorično neliberalnih glasil, nočemo za danes pridodati ničesar, nego svoje začudenje, kako more »Slovenec« v svojem uvodnem članku trditi, da je navstal zevajoč propad mej slovenskim in hrvaškim narodom?! Svoje začudenje moramo izreči, od kje je »Slovenec« vzela toliko poguma, da hoče v oči gled dejstvu — da so vsi hrvaški poslanci obeh strank postopali solidarno in da so zastavili ves svoj vpliv, da bi se združili vsi hrvaški in slovenski poslanci — apelirati na hrvaški narod: da-li odobruje, da so se njega poslanci postavili v sovražno pozicijo zoper slovenski narod?!

No, mi menimo, da hrvaški poslanci lahko mirnim srecem pričakujejo odgovor hrvaškega naroda na ta »Slovenec« apel. Njihova vest je čista, ker prizadevali so se za nasprotno od tega, ker jim podtika »Slovenec«. Oni so se pokazali največja prijatelje naroda slovenskega ravno s tem, ker so hoteli, da v slovenski delegaciji bodi varovana integriteta, vseskupnost naroda slovenskega!!

Oni stoje na jedino korektnem stališču, da vsaki poslanec je izvoljen od istega naroda. Nikdo nima torej pravice izključati katerega teh poslancev iz narodne skupnosti, dokler isti sam želi v to skupnost in dokler ni pokazal, da se noče pokoriti disciplini! Hrvaški poslanci stoje na stališču, da po izključenju narodno-naprednih poslancev ne bi bili zadeti toliko ti poslednji, ampak v prvi vrsti oni del naroda, ki je tem poslancem podelil mandat!! Zato ni smeti nobenega poslanca že o priori izključati iz vrst predstaviteljev naroda! A kdor hoče to, hoče, da se ruši celokupnost naroda! Tega pa ravno niso hoteli hrvaški poslanci, zato so se uprli zahtevi Šustersičevi. In mi smo prepričani, da jim bo ves narod hrvaški le hvaležen na tem, da so se baš v tem dokazupravega prijateljstva do naroda slovenskega pokazali tako solidarne!

Parlamentarne stvari. Parlamentarna komisija češkega kluba je bila enoglasno sklenila, da dra. Herolda predloži za načelnika kluba in se je pisмено obrnila do tega poslednjega — dr. Herold je namreč bolan — z vprašanjem, da-li bi vsprejel to čast. Dr. Herold pa je odklonil. V svojem pismu pravi, da bi ob drugačnih okoliščinah rad vsprejel to čast, ali ker se mu je ponovila stara bolezen njegova in se bo moral tudi po tem, ko ozdravi, jako čuvati, se boji, da ne bi mogel vršiti te težke naloge.

Vsemozni, ki v hiši nemške gemeinöurgschaft vihti svoj bič nad svojimi — sužnji, neizprosni Jurij Schönerer, je blagoizvolil predložiti ministerskemu predsedniku dve interpelaciji. V prvi zahteva, da Avstrija bodi strogo nevtralna v vojni v južni Afriki, v drugi pa hoče vedeti sredstva, s katerimi meni vlada storiti parlament sposobnim za delo? Kako misli rešiti jezikovno vprašanje? Kaka pogajanja in kakih dogovorov so se sklenili med členi ministerstva in parlamentarnimi strankami za rešitev gotovih zakonskih predlog? Kaj misli vlada storiti, ako bi obstrukcija zopet zaustavila parlamentarno delovanje? Ali morda misli vlada le na rešitev takoiimenovanih državnih potreb?

Ali je radoveden ta gospod Jurij Schönerer! Pa tudi zloben. Kdo bi bil srečnejši od gospoda Körberja, ako bi mož vedel od govora na ta vprašanja?

Nemški jezik in Slovani. V kratkih opazkah o onem odstavku v prestolnem govoru, ki govori o jezikovnem vprašanju, smo povdarjali mi, da je ta odstavek sicer tako previdno stiliziran: skoro v strahu, da le ne bi zadel na tej ali oni strani, ali v zlie vsej previdnosti si vendar le videl, kako bi se dr. Koeber rad približal nemškemu stališču. Mi smo povdarjali, da so Slovani pripravljene koncedirati v tem pogledu, kolikor zahteva resnična potreba, nikdar pa ne privolijo v kakov uzakonjeni privilegij nemškega jezika. Češki poslanci dr. Pacak razvija v svojem glasilu isto misel. Povdarja najprej, da iz prestolnega govora se da izvajati, da vlada ne misli na uzakonjenje nemščine kakor državnega jezika. Vzlie temu — pravi Pacak — ni bilo nikakor potrebno, da se to, kar je, in kar nenemški narodi dobrovoljno prenašajo, spravlja v na-

sprotstvo proti njim. Kajti v resnici stoje stvari tako, da ne daje država nenemškim narodom koncesij, ampak ti narodi dajejo državi. Vse tekstiranje tega odstavka v prestolnem govoru je torej ponesrečeno; najbolje bi bilo, da se ga je čisto opustilo. Glasilo dra. Pacaka naznanja, da Čehi v adresni debati, podajo jednat odgovor na prestolni govor, da ne bo nikjer, tudi ne na odločilnem mestu, nobenega dvoma o njih mišljenju gledé sedanje smeri notranje politike.

Iz ogrskega parlamenta. Duhovi v ogrskem parlamentu so se nekoliko pomirili; ministerski predsednik Szell je popolnoma potolžil opozicijo. Sam Košut je izjavil Szellu svoje priznanje in zadovoljnost. Opozicija se zadovoljuje s tem, da bo po enkrat na teden stavila interpelacijo o teku preiskovanj radi dogodkov v Maroš-Vasarhelvu.

Kriza v italijanskem ministerstvu še ni rešena. Dopisnik milanskega »Corriere della sera« trdi, da Saraceovega padea je kriv nekdanji ministerski predsednik Giolitti, kateremu se zopet sline cedé po ministerskemu portfelju. Torej tudi tukaj zgolj osebnostna ambicija in koristolovstvo. Saj smo tudi mi te dni omenjali, da razpuščenje delavske zbornice v Genovi je bila le pretveza in da so provzročili krizo, ker so jo — hoteli imeti. »Corrierov« dopisnik opaža o napadu Giolittija na vlado, da bi se ga dalo pač opravičiti, ako bi na isti način govoril kak revolucijonarec, nikakor pa bivši dvakratni minister in aspirant na zopetno ministersko mesto.

Giolitti je očital vladi, da je reakcionarna in, da nima delavstvo ničesar pričakovati od iste.

»Corrierov« člankar pa dokazuje, da so vsa druga ministerstva več storila za nižje ljudstvo, nego bivše Giolitti-jevo ministerstvo.

Kakor se kaže posreči se Giolitti-ju dokopati se zopet do portfelja. Kompetentni krogi italijanski sodijo, da najbrž Zanardelli sestavi novo ministerstvo, v katerem prevzame Giolitti notranje stvari.

Tržaške vesti.

Proslava 25-letnice lista »Edinost«. Skromno, omejeno, prikrojeno žalostnim tržaškim razmeram so prijatelji tega lista večeraj proslavili njega petindvajsetletnico.

Zjutraj ob 8. uri je bila tiha sv. maša v cerkvi sv. Antona novega za dušni pokoj pokojnih ustanoviteljev, podpirateljev in dobrotnikov lista. Obširna cerkev je bila polna pobožnega občinstva.

Ob 1. uri pop. je bil skupen obed. V dvorani pri »Ogrskem kralju« se je zbralo kakih sto odličnih rodoljubov iz mesta, iz okolice in od drugod, da se v prijateljskem krogu spominjajo 25-letnega obstanka našega glasila in da izrazijo istemu svoje simpatije in svoje priznanje. Na tem slavlju bili so zbrani lahko rečemo: duševni očeti in sinovi našega lista. Videli smo na tem slavlju njegove ustanovitelje, osivele in znane zaluzne može, ki so skozi vse svoje življenje zvesto stali v prvih vrstah narodnih borilcev, videli smo pa tudi na tem slavlju mnogoštevilno zastopau mlajši naš rod, ki je vzrastel takorekoč iz lista »Edinosti«, ker iz njega je erpil pouk in ob njega ognju se je navdušil za ljut naroden boj.

Med drugimi omeniti nam je ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja, prvaka in starino tržaškega Slovenstva, Ivana viteza Nabergoja, tržaške jez. poslance Frana Dollenza, Ivana Goriupa, dr. Gregorina, dr. Rybáfa in Iv. Mar. Vatoveca; med mnogimi svetoivanskimi rodoljubi od vseh pristrčno ljubljene Antona Trobea, bivšega deželnega poslanca Alojzija Goriupa, rodoljube dra. Frana Mandiča, Ivana Abrama, Frana Žitka, Josipa Urbančiča, Svetka Martelanea, Frana Kariža itd. itd.

Časnikarstvo so zastopali: »Slovenski Narod«, Fran Govekar, »Našo Slogo« Ante Bogdanović; »Sočo« Andrej Gabršček; »Pensee Slave« Ante Jakič; »Edinost« Dragotin Godina.

Ob šampanjcu, našem »prosekarju«, je gospod profesor Mate Mandič kakor stoloravnatelj v imenu političnega društva »Edinost« pozdravil družbo ter izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da mu je o tej priliki dana čast pozdraviti tudi največega prijatelja tržaških Slovencev, župana slovenske metropole, gospoda Ivana Hribarja, ki

sedi na čelu omizja. (Pristrčna, dolgotrajajoča ovacija Hribarju.) Potem se je govornik spominjal sv. maše, ki se je zjutraj darovala za pokojne ustanovitelje. Omenjal je, kako se je pred 25 leti sestajalo malo število rodoljubov v rodoljubni Trobevi hiši pri sv. Ivanu in Nabergoju in v Proseku in dodal k temu opazko da: ako bi se bila takrat streha podrla nad to družbo, bi se gotovo danes ne sestali na tej lepi slavnosti, ker bi ne bilo več zavednega slovenskega življa v Trstu. Edino takratnemu majhnemu ali odločnemu številu rodoljubov se imamo zahvaliti, da se je naš narodni živelj v Trstu razvijal in žnjim tudi naš list. Navajajoč nekatera imena tedanjih boriteljev, se je govornik nenavadno toplimi besedami spominjal nezabnega Ivana Dolinarja, ki je bil Trobeu desna roka in ki je kakor misijonar svete narodne ideje užigal v sreih plamen rodoljubja, ki na narodnem delu ni poznal ni počitka, ni pokoja, dokler ni pal, liki vojak, na bojišču za prava naroda. Spominjal se je žilavega, jeklenege, neumorno delujočega Dolencea, blagega Lovra Žvaba, tihega, a kakor čebelica pridnega Cegnarja, Jeraba, Kerma vnerja, Križmana, Goriupa (očeta Ivanu in Alojziju Goriupu) in še živčih: Nabergoja, Trobea ter mlajših močij, ki so vespešno nadaljevale zapričeto delo: uzornega urednika Maksa Cotiča in neutrudnega administratorja dra. Gustava Gregorina in drugih sotrudnikov. — Zaključuje svoj govor je govornik pozval navzoče, da ustanejo s sedežev v proslavo spomina umrlih in zakličejo »slava spominu njihovega!«; še živčim pa krepki »živio!« Navzoči so se odzvali temu pozivu z navdušenjem.

Po Mandičevem pozdravu zapel je oddelek zbora »Slovenskega pevskega društva« pod vodstvom g. S. Bartela v lastno mu preciznostno pesem »Slovenac i Hrvat«.

Gospod Anton Trobec, čegar rodoljubno hišo pri sv. Ivanu moremo imenovati zibel našemu listu, je povdarjal, da ni bila nikaka zasluga, temveč dolžnost tedanjim rodoljubom, da so se trudili za rešitev in boljšo bodočnost zatiranega naroda. Z lepimi in ganljivimi besedami je izrazil potem svoje veselje nad res velikanskim vspehom njegovega in njegovih prijateljev skromno pričetege delovanja. (Družba je priredila g. Trobeu pristrčno ovacijo).

Sledil je gospod dr. Otokar Rybáfa (burno pozdravljen):

Tržaški Slovenci so zavzemali od nekdanje neko posebno pozicijo v slovenski družini. Drugi Slovenci smatrali so jih od nekdanje le kakor nekaj interesanten del svojega naroda, niso umeli važnosti slovenskega življa ob Adriji, ker ni jim bilo niti znano, da obrežje slovenskih vasi na tržaškem ozemlju, Škedenj in Barkovlje, obliva nalovje Jadranskega morja. Trst jim je bil za nje čisto italijansko mesto, o katerem jim ni bilo znano drugega nego to, da njega okolica voli vsako šesto leto slovenskega zastopnika v državni zbor v osebi bivšega poslanca g. viteza Nabergoja. (Živio-klici Nabergoju). Ne zmené se za vse to so se tržaški Slovenci vendar neprenehoma borili za narodno idejo in za hrvaško-slovenskega vzajemnost. (Navdušeno pritrjevanje). Oni so bili vedno, kakor pravi pesnik, čuvarji carstva in naroda, no v zabvalo za to dobivali so od vlade samo batine.

Ravno tako in še hujše so nas prezirali tržaški Italijani, oni niso nikoli imenovali, ne nas, ne našega glasila, ne našega političnega društva »Edinost«.

Da so se stvari začele obračati na bolje, da so začeli nas sedaj priznavati in upoštevati našo moč, je največ zasluga našega lista! Dokaz v to pa je snovanje novega italijanskega političnega društva »lega della paura« (tej opazki sledila je burna veselost in splošno odobravanje).

To, trdil je govornik, je najlepša proslava 25-letnice našega lista, da smo prisilili take nasprotnike, kakoršnji so tržaški Italijani, da nas priznavajo in se nas — bojijo.

En mož pa je bil med izventrškimi Slovenci, ki je vedno sledil našemu delovanju, ki je vsikdar pripoznaval važnost naše pozicije za ves slovenski narod, ki je vedno sočustvoval s tržaškimi Slovenci ter iste cenil in ljubil — pa naj so tudi nastale difference med nami in Ljubljano in ta moč (viharji živio-klici Hribarju so tukaj zavstavili govornika, da ni mogel nadaljevati, — ovacija je trajala nekoliko minut) sedi tukaj med nami, ta je župan glavnega slovenskega mesta

bele Ljubljano, gospod Ivan Hribar (zopetni živio-klicij Hribarju).

On ima veliko časti in služeb in radi tega tudi veliko nasprotnikov. Mi ne častimo v njem zastopnika liberalne stranke, temveč moža, ki visoko drži čedo celokupnosti slovenskega naroda in ki zna lastne interese in interese svoje stranke podrežati celokupnosti. V njem častimo, lahko rečem, prvega med rodoljubnimi Slovenci.

Pozivam Vas torej, da zakličete krepki »živio« temu uzornemu možu — našemu Hribarju. (Navdušeni »živio« — klicij.) Mejem, ko je vsa družba častitala Hribarju, so peli mogočni zbor: Hajdrihovo »Jadransko morje«.

Na slavje petindvajsetletnice lista »Edinost« so došle nastopne brzojavke: Postojna: V »Edinosti« je moč! To četrstoletno Tvoje geslo ostani tudi v bodoče geslo tržaških Slovencev. V boju za narodni obstanek je treba **sloge in moči**: Arko, Ditrich, Šeber, Jurea, Pikel, Kutin, Remie, Paternost, Burger.

Marežige (Koper): Ob slavju, ki je velepomembno za naš izmučeni narod ob Adriji, kličem: živi, raste, klije naj »Edinost« in njene ideje! Slava njenim voditeljem!

Brijunski otok: Da sree vroče bije nam za rod, zasluga ta jo Naša!

Negode. Gorica: K slavju petindvajsetletnice »Edinosti« kličevam tržaškim rodoljubom krepki na zdar in naprej v trdem političnem boju do zmage!

Urednik »Soče«: Kavčič, vodja: Meljavec.

Celje: Dvajset pet let borih se za naroda prava. Dal Bog bodočih dvajset pet let, da pravica Slovencev zmaga.

Dragotin Hribar. Ljubljana: Na mnoga leta kliče ob petindvajsetletnici vrlim boriteljem ob sinji Adriji »Sokol«.

Pulj: Jedinstvo, rad, sloboda nek vodi bračo nas. Dr. Zucco.

Ljubljana: Junaški prvoboriteljci za slobodo in pravico kliče iz dna srea: slava! Vivat, crescat, floreat dična »Edinost«.

Dr. Triller. Postojna: Četrstoletje na obalah jadranskih čuvaš, četrstoletje rod slovenski naš probujaj, vstajaj! Za pravice naše de luž, za svetinje naše neumorno se bojaj!

Čitalnica Postojnska. Ljubljana: »Edinosti« k petindvajsetletnici čestita

Uredništvo »Slovenca«. Pazin: Priključuj se Vašem slavju žele još dugo djelovanje na jur utroji stazi Pazinski Hrvati.

»Edinosti« k petindvajsetletnici.

Prošlo je petindvajset let, odkar z besedo moško izšla si med slovenski svet naš dan znanč proroško...

Hej, doba petindvajsetih let — močij je doba čvrsta! Trosila si slobode cvet sinovom Slave, Trsta!

Izšla si kot junak Tezej na boj za našo slavo — Lahonski hidri za vselej si strla gadno glavo!

Lahonska vlada, — ta Minoj grabljive ima roke: Metala Minotavru ž njoj je naše nam otroke...

Usodno Ti je dala nit — Svoboda — Arijadna; Zdej Minotaver je ubit, razklana glava gadna!

Mi kličemo Ti v slavni dan: Naprej, za našim gestom — Mi v naš priplovemo pristan čepprav z razbitim veslom!

F. Žgur.

Vedno isti. Na večeršnjem skodu stavkujočih delavev iz ladjedelnice govoril je tudi slavni Učekar. Med njegovim govorom je nekdo opazil, da v slučaju, če bi res manjkalo delavev, naj bi se jih vzelo v Avstriji (na Dunaju in v Pulju), ne pa iz Italije. Ta opazka je tako spekla g. Učekarja, da je bil ves iz sebe, zdelo se mu je to nezasišano.

Seveda, domačini naj bi stradali, tujei pa naj se majstijo tukaj pri nas, pa bo vse v redu.

Lepo človekoljubje tako. Topografski zemljevid Trsta in oko-

lice v reljevu. Gospod Henrik Bombič je dovršil ravnokar topografski zemljevid Trsta in okolice v reljevu v merilu 1:12 500. Reljev napravljen je iz lepenke v velikosti 1:50×1:40 m.

Zanimiva reminiscenca. Ker nam že »Slovenec« očita, da zanemarjamo svojo dolžnost v pogledu gospodarske organizacije in ki bi hotel dokazati, da le voditelji njegove stranke imajo zmisla in prave volje za tako delo, bo morda zanimala nastopna reminiscenca.

Kmetijska družba za Trst in okolico se je o svojem času bavila z mislijo, da bi v varstvo našega domačega ribištva, ki trpi toliko škode od usiljivih in arogantnih ter od vseh odločilnih krogov protežiranih Čozotov, zasnovala v sv. Križu ribiško društvo. Gotovo plemenita in koristna misel. Kmetijska družba se je bila obrnila do »Naše straže« za nekatera pojasnila ozir. nasvete. Tedaj je bil načelnik »Naši straži« gospod — dr. Ivan Šusteršič. Od takrat je minolo že nad podruho leto; kmetijska družba pa ... čaka na odgovor.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 4.3. ob 2. uri popoldne 8.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763.7. — Danes plima ob 11.9 predp. in ob 11.53 pop.: oseka ob 5.8 predpoludne in ob 5.30 popoldne.

Maskarada, katero priredi pevsko društvo »Kolo« prihodnjo nedeljo dne 17 t. m. »pri ogrskem kralju«, obeta biti nekaj posebnega! Prostori niso Bog ve kako veliki, ali izjemši gledišča, nimamo v Trstu drugih primernejših prostorov. Na to maskarado pridejo razne kostimirane skupine iz mesta in okolice. Kar pa je najbolj važno, je to, da smo »pri Ogerskem kralju« pri svojih ljudeh, torej — doma! Vstopnina za gospode 80 stotink. Začetek ob 10 uri zvečer.

Plesni venček tržaških gospa minole sobote v Slovanski čitalnici (družbi sv. Cirila in Metoda na korist) je postavil na laž vse skeptike, ki ali niso hoteli verjeti v vseh, ali pa so celo kar odsvetovali od tega podjetja. Venček je vspeh najlepše v vsakem popledu. Udeležba je bila lepa, zabava animirana in sodimo, da so zadovoljne tudi ugledne prirediteljice z onim, kar je bilo glavni namen — z materijalnimi vspehom.

Na plesnem venčku »tržaških gospa« na korist družbe sv. Cirila in Metoda minole sobote so darovali g. Hendrich, ravnatelj drž. realke 7 kron, gg. dr. Mandič, dr. Breje N. Stepančič po 4 K, gg. dr. Rybač, Bartelj po 3 K, g. Katinka, g. Loj, po 2 K, g. Polič, N. N. g. profesor Mandič, g. Oiga Selevčič, Janez, Ungara, N. N., N. N., g. Bittner, g. Candolini, g. dr. Dolenc, g. Kranje, g. Polič, g. Cviter, W. N., g. Toros A., g. Bogdanovič, g. Piano po 1 K, g. Stopar 20 st. — Ker se niso udeležili plesnega venčka, so darovali: g. Karla Načtigal, g. Elvira Rupel, g. Marija Prhavec, g. V. Furlani, g. Davorin Porenta, g. Rakuša, g. Pogorelec po 1 K. — Gospodična Duma Kuzulič za razprodane razglednice pri plesnem venčku »tržaških gospa« 11 K.

Odbor »tržaških gospa« prosi vse vabljenec, koji se niso udeležili plesa, da blagovolijo ustopnice doposlati v »slovensko čitalnico« ali pa 1 krono vsak.

Vesti iz ostale Primorske.

× »Goriški Sokol« je imel dne 2. februarja svoj občni zbor. Iz poročil tajnika in blagajnika posnemamo, da se to društvo jako lepo razvija in da vestno vrši svojo nalogo. Novim starostu je bil izvoljen odvetnik dr. Treo.

Vesti iz Kransjske.

* Družbi sv. Cirila in Metoda v prilog prinaša »Slovenec« apel do rojakov. Članek zaključuje:

»Kolikor poznamo vodstvo družbe svetega Cirila in Metoda, vemo, da mu je zelo neljub vsak strankarski prepir, ako se kakorkoli tiče družbe; vendar nekaj pa mu bo brez dvombe ljubo: ako vse mogoče stranke začnejo tekmovati med seboj ter skušajo druga drugo prekositi v delovanju za družbeno korist.«

Ta pojav pozdravljamo z zadovoljstvom in soglašamo popolnoma: tu je nevtralnopolje, na katerem moremo vsi brez izjeme

delati za — rešitev svojega naroda! Tu so tla rodoljubnega tekmovanja.

Književnost in umetnost.

Slovanska umetnost. V soboto je gostoval naš rojak g. F. Bučar v »Narodnem divadlu« v Pragi. Pel je ulogo Don José-a v Bizetovi operi »Carmen«. Kakor je našim čitateljem že znano, je tenor g. F. Bučar člen dunajske dvorne opere.

Istega dne so peli v hrvatskem deželnem gledališču v Zagrebu krasno opero slavnega češkega skladatelja Smetane »Prodana nevesta«. V tej operi je pel kakor gost ulogo »Janka« člen slovenske opere v Ljubljani, g. Orzelski.

Včeraj je pela v zagrebškem gledališču Slovenka g.a Irma Polakova naslovno ulogo v Suppé-jevi opereti »Boceaccio«, v nedeljo pa bo v Offenbachovi operi »Lepa Helena« pela ulogo Helene.

Dalje bo g. Orzelski v istem gledališču gostoval še v Weberjevem »Čarostrelec« (ulogo Maksa) v četrtek in v »Pušavnikovem zvončku« (ulogo Sylvain) v soboto.

Brzojavna poročila.

Vsprejem predsedništva zbornice pred cesarjem.

DUNAJ 11. (B.) Njeg. Velič. cesar sprejel je danes v avdienci novoizvoljeno predsedništvo zbornice poslancev. Na kratek ogovor predsednika, v katerem j. isti cesarju predstavil oba podpredsednika, je odgovoril cesar: V zadovoljstvo mi je, da se je izvolitev predsedništva tako hitro in razumno soglasno izvršila. Iz tega zajemam nado, da sedaj nastopijo boljši odnosi v parlamentu. Pojte na delo, to je najvažnejše. Potem se je obrnil cesar do obeh podpredsednikov in izrazil svoje veselje na njuni zopetni izvolitvi ter je družega podpredsednika izpraševal zlasti o razmerah v deželnem zboru moravskem.

Volitve na Bolgarskem.

SREDEC 11. (B.) Volitve so se izvršile mirno opozicija je poslala ministerskemu predsedniku Petrova zahvalno brzojavko za korektno vedenje policije. Le v Plovdivu je prišlo zunaj volilnega lokala do krvavega spopada mej strankami o čemer sti bili dve osebi ubiti in več ranjenih.

Iz parlamentarnih krogov.

PRAGA 10. (K. B.) Iz Dunaja poročajo: Mladočehi ne mislijo sedaj na obstrukcijo ter bodo nasproti vladi vztrajali na stališču pričakovanja. V slučaju pa, da bi hotela vlada proglasiti nemški državni jezik, bila bi obstrukcija neizogibna.

DUNAJ 9. (K. B.) Danes zjutraj se je posvetovala adresna komisija gospodske zbornice 3 ure o adresnem načrtu.

V seji je bil tudi ministerski predsednik. Danes (v ponedeljek) ob 4. popoldne bila je plenarna seja gospodske zbornice.

Katastrofa v Baku.

PETROGRAD 10. (K. B.) Poročilo gubernatorja iz Baku popravlja vesti o požaru ter javlja, da je zgorelo samo 8 milijonov pudov nafte. Škoda se cení ne na 6 milijonov, kakor se je poročalo, ampak le 1,200.000 rubljev. Zgorelih trupel dobili so dosedaj 10, sodi se pa, da jih mora biti še. Opečenih je umrlo 7, glede drugih je upanje, da ozdravijo.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 10. Iz Durbanu brzojavljajo: Vesti naznanjajo, da so Buri povzročili, da so trije vlaki skočili s tira in sicer eden blizu Flongfonteina, dva pa blizu Flag Lagae.

LONDON 10. (B.) O bitki dne 30. januarja pri gričih Tabaksberg javljajo: Dvatisoč petsto Burov pod Dewetom je napalo Angleže in jih zavelo v zasedo. Angleži so hoteli rešiti en top, a so doživeli težke zgube in so se morali umakniti.

Razkralj Milan bolan.

DUNAJ 10. (K. B.) Od večerj sem se je Milanoovo stanje poslabšalo, vendar ni nobene nevarnosti. (Srbski razkralj je obolel na influenci. Op. ured.)

Demonstracije v Španiji.

MADRID 10. Število aretovanj povodom zadnjih izgrediv je znatno. Minolo noč so dijaki priredili nove izgrede, o katerih je bil jeden policijskih častnikov ranjen. Tudi v Valladolidu so se obnovili izgrediv proti jezuitom. Dijaki so obmetavali so mostane kamenjem. V Bar-

e eloni so demonstrirali dijaki pred semeniščem klicaje: Živela sloboda, doli s klerikalizmom!

Bolezen Milana.

DUNAJ 11 (B) Razkralj Milan je prebil noč brez spanja, isti trpi na oslabeledosti srca vsled nezadostnega uživanja hrane. Dospel je prvi krilni adjutant kralja Aleksanda in obišče Milana o poludne. Cesar je tudi danes zjutraj poslal poizvedovat o stanju Milanovem.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred. Kolonijalno blago: za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	94.—
" II.	84.—
Rio I.	94.—
" II.	88.—
Santos in Rio lavé I.	115.—
" II.	—
Laguaira lavé I.	127.—
Laguaira lavé II.	112.—
Maracaibo	106.—
Guatemala	151.—
S. Salvador	107.—
Costarica	116.—
Portorico	140.—
S. Domingo	107.—
Jamaica	97.—
Malabar Plant	161.—
Java W. J. B.	180.—
Moka	150.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	92.—
Tellichery	98.—
beli	137.—
Piment:	59.—
Sladka škorja: (cimet)	87.—
" electa	91.—
Riž: italijanski	16.— 22.50
Indijski	10.50 15.—
Japonski	15.50 17.75
Južno sadje:	—
Rožiči: (novi)	10.— 13.—
Dateljji:	—
Smokve: (Calamata) v vencih novi	14.50 16.—
" proste	—
puljsko (Puglia) smirnske (v skatljicah)	26.50 51.50
Mandeljni: sladki I. Bari novi	124.— 126.—
Lešniki: siciljski	39.50 —
Istrija	50 —
levantinski olupljeni	67.—
grozdje (cibibe): Elemé	38.— 63.—
Sultanine	60.— 85.—
" iz Perzije	55.—
" črne Cismé	28.—
" Morea	48.—
" Lipari	—

Mladenič

19 let, zdrav krepk ki je z odliko dovršil trgovsko šolo v Ljubljani in je več slovenskemu in nemškemu jeziku v govoru in pisavi, laškem pa v govoru, želi vstopiti v pisarno kake trgovske tvrdke. Poprašati je pri uredništvu tega lista.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Winzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA: ZALOGA:

Via Tesa, vokal | Piazza Rosario št. 2 (Solsko poslopje)

Via Limitanea | in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naroče tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANJ ČENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEO

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudske klovi) priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gošpe in otroke

Postne naroče se izvrše v tistem dneva. Odpošiljatev je poštnine prosta.

Prevezna vsako delo na debelo in drobno izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naroče se pripravilo

Josip Stantič

čevlji, majstori

Dunajska filjalka

Bankne vloge na knjižico s 4%.

Banknica, berno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.000.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejevicah, Parobčicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10. priporočila

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po željeznici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Zaloga cementa

je na prodaj po nizki ceni. Kupčija donša lep dobiček in je sešobno pripravna za kakega slovenskega trgovca.

Več se izve v kavarni Commercio pri g. Antonu Šorliju ustmeno ali pismeno.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley-lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samostojne pomade. To so najsvetlejši avtoritetni priznani za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživlja lasnik povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gl., 2 gl., 3 gl., 5 gl.

Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem povsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošilja vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj I., Seilergasse 5.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice, prejemnice, žimnice in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezervi: družba dne 31. decembra 1892.:

Glavnica družva	gld. 4.000.000
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1,40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega posoda priljubljene domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Ugodna prilika.

IZBOR

NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV

s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla, niklja, zlata in srebra po po jako nizkih cenah.

IZBOR

akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrsne poprave teh predmetov.

Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Lepo veliko posestvo

pri glavni cesti v Spodnji Šiški št. 20. pri „Kankrtu“, 10 minut od Ljubljane, v najbolj priljubljenem kraju ljubljanskih meščanov, v katerem je že čez 40 let prav dobro obiskana kréma, je na prodaj z vsem inventarjem za 800 oseb za primerno ceno. 20.000 kron more na hiši vknjiženih ostati.

Inventar je v najbolj priljubljenem stanu. Promet vsako leto: piva 230 hektolitrov, vina 120 hektolitrov, kar se lahko izkaže.

1. Poslopje. Hiša, obstoji iz 5 sob, 3 hlevov itd.

2. Poslopje: salon za 500 oseb, v katerem sta dve veliki peči, in zdaj vedno prirejajo društva velike veselice.

3. Poslopje: lep salon za 180 oseb, zraven lep senčnat vrt za 400 oseb, veliko dvorišče in izvrsten vodnjak.

Ignacij Kozjek,

hišni posestnik in krčmar

V Spodnji Šiški št. 20. pri Ljubljani.

Prostovoljna prodaja

vseh premakljivih predmetov spadajočih v konkurzno maso Andreja Goljevšček iz Sežane in sicer krojnega (kramarskega) blaga kakor: sukno, platno za srajce, nogovice, odeje, plahte, rute, rokovice, ženske in otročje čepice, kotenina, nekaj pohištva itd.

Prodaja se bode vršila

v Sežani, na semnji dne 12. t. m.

ves dan, v hiši Antona Pirjevec št. 49 v Sežani.

Blago se bode prodajalo v 13. partijah složenih po kakovosti ali pa vse skupaj in sicer se odda najboljšemu ponudniku.

Cenitna oziroma vzklicna cena znaša za posamezne partije in sicer:

za 1. partijo	86 K 58 st.
„ 2. „	74 „ 36 „
„ 3. „	38 „ 19 „
„ 4. „	54 „ 40 „
„ 5. „	47 „ 20 „
„ 6. „	103 „ 50 „
„ 7. „	140 „ 14 „
„ 8. „	82 „ 32 „
„ 9. „	254 „ 55 „
„ 10. „	277 „ 55 „
„ 11. „	53 „ 81 „
„ 12. „	122 „ 64 „
„ 13. pohištvo	27 „ 60 „

Skupna cenitna oziroma vzklicna cena . . . 1362 K 84 st.

Blago bode na ogled od 9—11 ure zjutraj; od 11 ure naprej se bodo sprejemale naugodnejše ponudbe.

Blago se mora plačati in odneti takoj.

Oskrbništvo mase.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporočila slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštna.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družib zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk

Borovlje (Ferlach) Koroško

priporočila

svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov in kalibrov. Znamenite in oestrorelne puške za šibre, risanice, lovske kratke puške in dvocevke za cele krogle iz dobrega kovanega materijala, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano. Komade, ki ne ugajajo sprejemem nazaj, jih zamenjamo ali pa povrnen denar. Sprejemam v popraviljanje vse, izdelavam cevi v stare puške, nova kopita, predelavam puške za nabijanje od spredaj v take za nabijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu . . . zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštno-hran. račun št. 837.315.

GOSTILNA

Pri Gambrinusu.

Via Rossetti št. 2

Odprta vsaki dan do polnoči.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da toči vina prve vrste in sicer:

vipavsko belo po	44 novč.
istersko črno po	40 „
dalmatinsko po	36 „
brijsko rebulo po	44 „
in izvrstno senožeško pivo po	24 „

Kuhinja preskrbljena je vedno z gorkimi in mrzlimi jedili, ter stane:

kosilo s prikuho	18 novč.
porejja pečenke s solato	30 „
kuretina in teletina cvrta	
porejja	30 „

Vse druge jedi po jako nizkih cenah.

Za obilen obisk priporočila se slav. slovenskemu občinstvu udana

Marija Butkovič.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjile najkulantnejše. Borna naročila.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti

nizkim obrestim. zavarovanje proti kurznim izgubi. Promese k vsem žrebanjem.